

Some say we read in it

אמרי לה קורין בו –

OVERVIEW

The גמרא cited a dispute regarding a ספר תורה which was found in the possession of a נכרי, whether we may read from it or not. There is a dispute between רש"י and תוספות how to explain the reason of the one who maintains that it is permitted to read from it.

פירש בקונטרס¹ דהוה ליה ספק ספיקא² דשמא ישראל כתבו -

רש"י explained the reason for קורין בו is because it is a doubt within a doubt; for perhaps a ישראל wrote it, and then it is surely כשר -

ואפילו כתבו עובד כוכבים שמא כתבו למכור לישראל ולא לשם עבודת כוכבים -

And even if a נכרי wrote it, perhaps he wrote it with the intent to sell it to a Jew (which would [still] make it כשר), but he did not write it for the sake of ע"ז (which would have made it unfit to use).

disagrees: תוספות

ואין נראה דרב נחמן קאמר כתבו עובד כוכבים יגנו והיינו אפילו כתבו למכור לישראל -

And this explanation of רש"י does not appear to be correct, for ר"נ ruled that if a נכרי wrote a ס"ת it should be interred, and that means even if he wrote it with the intent of selling it to a ישראל; we know this is so -

דלקמן מפרש טעמא משום³ כל שאינו בקשירה אינו בכתיבה⁴ -

For later the גמרא explains the reason why by כתבו נכרי the rule is יגנו, because whoever is not fit to tie תפילין on himself (a נכרי) is not fit to write תפילין (ס"ת, etc.

offers his interpretation: תוספות

אלא טעמא דאמרי לה קורין בו משום דאיכא למתלי טפי שישראל כתבו -

Rather the reason for those who say קורין בו is because it is more likely that a ישראל wrote the ס"ת, than that a נכרי wrote it -

דאין דרך עובד כוכבים לכתוב:

Since it is not usual for a נכרי to write a ס"ת.

¹ בד"ה ואמרי.

² The ספק ספיקא tells us that there is a greater likelihood that it is כשר than not כשר.

³ In וקשרתם לאות על ידך וקיו לטטפת בין עיניך. ט וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, the תורה writes, (ואתחנן) ו-ח ט. We derive from the פסוקים that only one who is מחוייב בקשירה (excluding a נכרי) can be included in וכתבתם, to write (of) the תורה (פרשיות).

⁴ Therefore it should make no difference whether he wrote it לישראל or not; it is not כשר in any case.

SUMMARY

One may read from a ס"ת which is in the possession of a נכרי, either because it is a ספק ספיקא (according to רש"י) or because it is more likely that a ישראל wrote it (תוס').

THINKING IT OVER

The dispute whether קורין בו or not, is that regarding reading it בצבור, however ביחיד all agree that קורין בו, or is the מחלוקת even (only) by a יחיד?⁵

⁵ See נחלת משה.